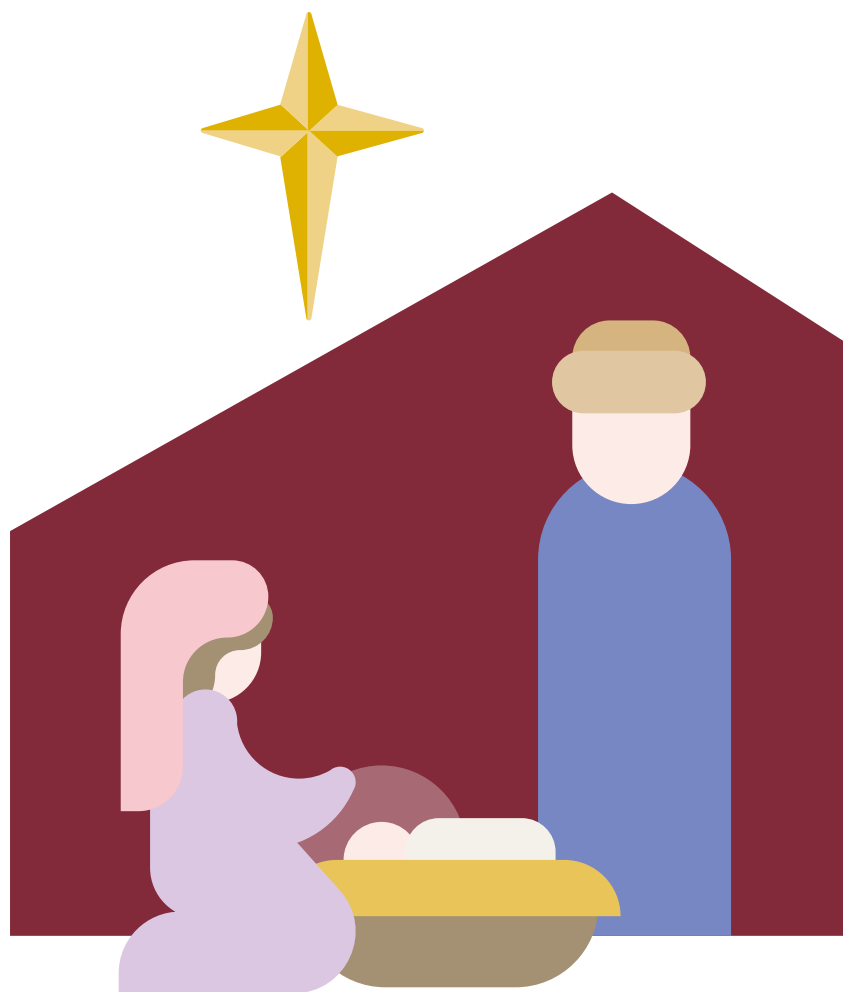

Kime

NR 4/2022, 3. ÅRGANG

«Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.»

Lukasevangeliet 2, vers 10-12

Musiker og bonde

Geir Gjønnes bruker musikken til å fortolke livet. Side 4

Julens arrangementer

Her får du oversikt over julens gudstjenester og konserter. Side 12

Pyntens betydning

Stjerner, lenker, kuler og halmengler - hva betyr julepynten? Side 23

Noen å snakke med?

Når jula nærmer seg er det nærmest blitt en klisjé å snakke om den som en tid for samvær, familie, sosiale sammenkomster, hygge og varme. Om ikke det er en klisjé så blir også ensomhet, sorg og personlige kriser fort et tema når vi snakker om jula.

Tallene fra landets krisetelefoner viser at problemet er høyst reelt. Fra 23.-28. desember i fjor besvarte for eksempel Kirkens SOS 2.885 henvendelser.

Det tilsvarer 481 samtaler hvert døgn, eller 20 hver time.

Vi kjenner igjen fra andre høytider at mange kjenner på ensomhet. Men for mange oppleves ensomheten nå som ekstra håpløs, mørk og vond, sier generalsekretær Lasse Heimdal om tallene.

Hele 15,7 prosent av samtalene på krisetelefonen omhandlet selvmord. Det er prosentvis like høyt som i 2019, selv om krisetjenesten da så en markant økning av selvmordssamtaler. Andelen blant unge som deler selvmordstanker på SOSchat.no, Kirkens SOS sin chattjeneste, er nærmere 50 prosent.

Det å trenge noen å prate med, trenger ikke nødvendigvis bety en samtale med en krisetelefon. Noen ganger er det godt å bare få senket tempoet og prate med noen. I kirken kan du dele, spørre, undre, klage, gråte eller le, ja komme med det du er opptatt av. Det er plass til hele livet, slik det er. Du kan dele personlige ting, tanker om tvil og tro eller bare snakke litt.

Kirken der du bor har ansatte som gjerne vil prate med deg. De snakker med mange som opplever sorg, folk som strever psykisk og med folk som trenger hjelp til å sortere tankene sine. De har taushetsplikt, slik at du kan være trygg på å dele det du ønsker.

Mange menigheter har dessuten egne sorggrupper for deg som har mistet noen. I gruppa får du snakke med andre som har mistet noen. Deltakelse er helt gratis og det stilles ingen krav til deg, hva du tror på eller sorgen din. Enten du vil prate på telefon, ta en videosamtale eller møtes inne eller ute – ta kontakt med kirken din. Du kan også ringe Kirkens SOS, telefonnummeret er 22 40 00 40, eller finne dem på nett: kirkens-sos.no.

Helge Mathisen, redaktør i Kime

Helge S. Mathisen

«Kirken der du bor har ansatte som gjerne vil prate med deg. De snakker med mange som trenger hjelp»

INNHold

Musiker og bonde Geir Gjønnnes	4
Favorittjulepynten	8
Indre tanke	10
Nytt om navn	10
Biskopens julehilsen	11
150-årsjubilant i Askim	12
Julens arrangementer	12
Frivilligspalten: Ane Frogner Risan	12
Bli med i julekor	14
Hjelp til jul	15
Tro, hopp og kjærlighet	16
Kimes julequiz	18
Livets gang	20
Julepyntens betydning	23

Forsideillustrasjon:
Den norske kirke

Ros? Ideer? Ris?

Kontakt Kime-redaksjonen: kime@iokf.no. Vi forbeholder oss retten til å redigere innsendt materiale.

Lyden av Kime

Kjenner du noen som synes Kime er vanskelig å lese? KABB (Kristent arbeid blant blinde og svaksynte) bidrar til at Kime er universelt utformet og kommer i en gratis lydutgave.

Kontakt: kabb@kabb.no

Tlf: 69 81 69 81

4

Ifjor var Pål, Ronny og Roar med på å lage mat og arrangere julaftensselskap i regi av Kirkens bymisjon i Mysen. Les mer om hvilke tilbud som finnes for julefeiring i Indre Østfold.

4

– I jula skal liksom alt være på stell. Av alt som skal være på stell, så tror jeg det viktigste vi kan børste støv av er hjertet vårt, sier musiker og bonde Geir Gjønnes.

8

Hva er din favorittjulepynt? Her ser du en nisse og en engel, som er favoritten til knapstingen Anja Rio. Se flere julefavoritter på side 8-9.

Utgiver: Indre Østfold kirkelige fellesråd
Ansvarlig utgiver: Gunnlaug Brenne, kirkeverge i Indre Østfold
Redaktør: Helge Mathisen
Redaksjonen: Helge Mathisen, Sigbjørn P. Kiserud, Irene Smidt Brustad, Anne Kjersti Torp Halvorsen, Bjørn Solberg, Solveig Tjernæs Vormeland, Erik Lo og Åshild Moen Arnesen.

Layout: Åshild Moen Arnesen
Design: Dalsgren designbyrå
Trykk: Allprofil
Opplag: ca 20.200
Papir: 120g Edixion og omslag 170g Edixion. Kime er Svanemerket.
Annonsealg: Terje Stenholt
Tlf.: 481 17 961, **E- post:** terje.stenholt@iokf.no

Indre Østfold kirkelige fellesråd
 Kirkegata 31, 1814 Askim
Sentralbord: 69 68 14 40
E-post: kime@iokf.no
 postmottak@iokf.no

DEN NORSKE KIRKE

«Vi folk er ikke så veldig forskjellig skrudd sammen annet enn at det som kan være til hjelp for meg kan være det for andre også. Det er en motivasjon.»

Geir Gjønnnes

Musikeren med beina planta på jordet

Geir Gjønnnes fra Hobøl vet hva det vil si at livet raser sammen. Da han skulle stable sammen livet ble musikken en av byggsteinene.

Tekst: Sigbjørn Pettersen Kiserud **Foto:** Jonas Ingstad

Dette er egentlig en solskinnshistorie, altså, sier Geir Gjønnnes.

Klokka runder en time, og han har fortalt om livet som ikke ble helt som han hadde planlagt. Om forventinger. Og om å ikke leve opp til dem.

- Kunne jeg valgt på nytt for 25 år siden hadde jeg gjort det samme igjen. Det har vært en høy pris å betale, men det var verdt det.

Bondesønn

Bonden fra Hobøl vokste opp på en gård mellom Knapstad og Elvestad. Selv har han tre barn, og vokste opp som nummer

to i en søskenflokk på fire. Familien var aktive i kirka og lokalsamfunnet. Det ble tidlig klart at Geir skulle ta over gården.

- Som bondesønn blir man prega ganske tidlig i livet. Jeg hadde en storebror som var veldig tydelig på at han ikke hadde noe interesse for landbruk. Mens jeg var veldig interessert i alt som hadde med gårdsdrifta. Jeg var veldig letta for at jeg slapp å lure på om jeg skulle ha gården eller ikke.

Blant bønder blir det gjerne sagt at det er et mål å overlate gården til neste generasjon i bedre stand enn man selv fikk den overlevert. For Geir var det selvsagt.

BONDE: – Som bondesønn blir man ganske tidlig i livet prega, sier Geir Gjønnnes, som alltid har vært interessert i det som har med gårdrift å gjøre.

– Jeg er litt sånn som type at hvis jeg bestemmer meg for noe, så klirer jeg til. Men det holdt ikke.

Kriser kommer sjelden alene

– Det er kanskje en «kjønnsgreie», undres Geir.

– Jeg vet ikke. Men jeg tror mange menn

kan kjenne seg igjen i det å ville skape noe, man skal klare å være god i noe. Det er ikke nok å bare være seg selv. Det må komme noe ut av det. Men når det ikke bærer, da kommer vi i en

identitetskrise. Og en krise kommer sjelden alene. Det er litt sånn som vi bønder sier om kuene: Når gjerdet er nede er det ikke bare ei ku som er ute. Da er hele bølingen ute.

For Geir begynte det med at han mistet faren.

– Så røyk ekteskapet. Så røyk helsa i så stor grad at jeg kunne vært 100 prosent ufør hvis jeg hadde gitt opp.

Men Geir ville ikke gi opp. Han synes ikke han kunne det heller. Konsekvensene ville vært at gården måtte selges. I stedet gjorde han kursjusteringer: Solgte melkekuene og begynte med ammeku og kjøttproduksjon.

I tillegg fant han trøst i å skrive tekster, som etter hvert fikk melodier og musikk. I høst ga han ut albumet Mellomrom.

– I løpet av livet opplever nok alle at ting detter i haug og må gjøres på nytt. Det koster. Det å kunne skrive ting ut, og ut av det skape noe nytt var for meg utrolig fint.

Han sier at håpet med musikken er å inspirere folk til små kursjusteringer.

– Vi folk er ikke så veldig forskjellig skrudd sammen annet enn at det som kan være til hjelp for meg kan være det for

«Jeg hadde en slags barnetro med meg fra oppveksten. Noe jeg har tatt med meg derifra er at man ikke skal gi opp.»

Geir Gjønnnes

PAPPA EINAR: Savnet etter pappa Einar er stort. Her er Geir omkring to år og får hjelp til å styre trehjuls sykkel.

Foto: Privat

JULEFEIRING: Ett år gamle Geir feirer sin første jul på gården.

Foto: Privat

«I løpet av livet
opplever nok
alle at ting detter
i haug og må
gjøres på nytt.
Det å kunne
skrive ting ut og
skape noe nytt
var utrolig fint.»

andre også. Det er en motivasjon, sier han og legger til:

– Men for alt jeg vet kan det hende at denne musikkgreia bare er en eneste stor egotripp, at jeg bytter ut det å skape noe som melkebonde med å skape noe som musiker. Det har uansett gitt meg en bevisstgjøring om hva som er viktig for meg i livet.

Barnetro

I oppveksten var familien jevnlig på gudstjenester i Hobøl kirke. I dag forklarer Geir at han «ikke har fått troa helt på plass».

– Men jeg har en slags barnetro med meg fra oppveksten. Noe av det jeg har tatt med meg derifra er jo det at man ikke skal gi opp. De hjemme snakka om tilgivelse, og i voksen alder forsto jeg at det er høyst menneskelig å feile. Som oftest er det mulig å prøve en gang til.

Geir sier han ikke har noe behov for å

«prøve å få andre til å tro noe bestemt», men at mye av det kristne budskapet er «for godt til å ikke være sant».

– Det er noe i tekstene mine som er plukka rett ut av «den gamle kloke boka», som jeg mener er for bra til å ikke snakke om. Det har blitt en viktig sak for meg å tørre og heise flagg i forhold til hvor jeg kommer fra. Å si noe om at den kristne arven som jeg har med meg, og som vi har med oss som samfunn: Den er så bra. Den må vi tørre å snakke om. Vi kan tro hva vi vil, men vi skal ikke slutte å være stolte av hvor vi kommer fra.

– Vi er gode nok i oss selv

I dag er Geir innimellom innom kirka for å holde konserter.

– Fra barndommen og ungdommen har jeg ekstremt mange timer på kirkebenken. Det var aldri noe alternativ å ikke være med dit. Og det er oppskrytt

å si at jeg synes det var stas å gå i kirka. Men når jeg kommer tilbake som voksen, skjønner jeg at jeg ikke har hatt noe vondt av det. I kirken finner jeg ro. Jeg tror vi alle trenger en plass der vi finner ro.

Børste støv av hjertet

– *Hva betyr jula for deg?*

– For meg blir det ekstra tydelig i jula at vi har egenverdi og er gode nok i oss selv. I jula skal liksom alt være på stell. Av alt som skal være på stell, så tror jeg det viktigste vi kan børste støv av er hjertet vårt.

– Det var filosofiske tanker.

Geir ler.

– Ja, kanskje jeg har havnet på feil hylle og skulle vært filosof. Jeg har i alle fall gått en lang vei rundt grøten for å havne i noe som kjennes som meg. Det er jeg takknemlig for. ■

Navn: Marte von Essen
Bosted: Spydeberg
Yrke: Daglig leder for Essen blomster

Hva er din favorittjulepynt?

– Min favoritt er denne lille lyslykten. Den fikk jeg når jeg var liten og mitt første minne om julepynt. Og det var stor stas når jeg endelig kunne tenne lyset selv.

Hvordan er førjulstida for deg?

– Førjulstiden er som regel fylt av sang og blomster. Høres idyllisk ut, men er også en liten julestri. Synger i to kor og jobber i blomsterbutikk, så da blir dagene før jul fort fylt opp. Men all gleden og godhet blant folk gjør det verdt det!

Navn: Anja Rio
Bosted: Knapstad
Yrke: Menighetspedagog i Hobøl og Tomter

Hva er din favorittjulepynt?

– Denne nissen og engelen av nostalgiske årsaker. Jeg har så gode minner fra da broren min og jeg pyntet juletreet med disse. Vi sparte dem helt til slutt, og så satte jeg engelen på en grein og han nissen på en annen grein. Han døde ung, og da blir det ekstra spesielt for meg å plassere disse i juletreet helt til slutt, til minne om ham og det vi hadde sammen.

Hvordan er førjulstida for deg?

– Jeg setter sånn pris på førjulstida! Har lært meg å prioritere kos og pynt foran stress og vasking. For meg er det viktig å skape ei lun og varm førjulstid, som barna kan ha gode minner om og forventninger til. Jeg elsker å bake, se julefilmer, dra på julemarkeder og konserter, så da prioriterer jeg det foran andre ting. Fyller en førjulstida med det som gir glede, så blir den god – rett og slett! På jobb er førjulstida travel med skolegudstjenester og julesamlinger. Men dette er sånn «hyggelig-travelt», og jeg storkoser meg med det.

Hva er din favoritt-julepynt?

Kime har spurt
en gjeng indre østfoldinger
om hva som er deres favorittpynt
og om hvordan førjulstida er for dem.

Navn: Barbro Petersson, kommer opprinnelig fra Sverige. Har bodd 15 år i Norge. Bosted: Tosebygda i Trøgstad

å surre rundt kransen har jeg brukt gammel hesjetråd fra mitt barndomshjem i Sverige.

Hvordan er førjulstida for deg?

– Jeg gleder meg til jul og tenker mye på hvorfor vi feierer. De senere årene synes jeg jula har blitt veldig kommersiell. 1. søndag i advent liker jeg å gå i kirken. Midt i førjulstiden kommer også Luciafeiringa den 13. desember. I Sverige blir Luciadagen feiret og markert over hele landet og er en god førjulstradisjon. I den forbindelse er det fint å bake lussekatter og andre kaker sammen med andre. De senere årene har jeg tatt opp igjen førjulstradisjonen med å yste. For å lyse opp den mørke førjulstiden tenner vi hvite adventslys og ikke lilla, som her i Norge.

Hva er din favorittjulepynt?

– Jeg lager en dørkrans til ytterdøra hvert år. Når jeg går turer i skogen så tenker jeg på hva jeg kan finne i naturen og som jeg kan bruke i årets dørkrans. Jeg blir veldig takknemlig og ydmyk for alt det fine vi finner rundt oss i naturen, som Gud har gjort og skapt. Til

«Det er veldig koselig å ta frem hjemmelagde ting»

Tone Krogstad

Navn: Ingrid Barsnes og Wictor Wilsberg jobber sammen på ENT møbeldesign i Jernbanegata i Mysen.

Hva er din favorittjulepynt?

– Vi liker jo denne julekula i tre veldig godt. Vi har en del prosjekter vi skal bli ferdige med, også har vi satt oss en produksjonsplan for vår egen julekule. Dette er det andre året vi lager en egen julekule. I fjor var det flere typer tre limt sammen, også hulet ut, med et lite tre inni. I år er det en type tre, mer stilren kule, med messingspir, og den har egen boks til oppbevaring.

Hvordan er førjulstida for deg?

– Her er det veldig travelt nå. På ENT driver vi egen produksjon av interiørgjenstander og møbler. Vi restaurerer møbler og kan bygge plassbygde oppbevaringsløsninger. Etter hvert ønsker vi å arrangere kurs.

Navn: Tone Krogstad Bosted: Eidsberg Yrke: Jobber på Askim innbyggertorg og bibliotek

Hva er din favorittjulepynt?

– Det var vanskelig å velge en ting. Advent og jul bærer med seg mange tradisjoner, og selv om jeg er ekstra glad i adventstiden og glad i å pynte med bl.a. lilla lys og blomster så valgte jeg juletreteppet. Jeg vokste opp i Halden, og når lille julaften kom og treet skulle pyntes ble det hjemmelagde teppet funnet frem. Da jeg i 1988 skulle feire jul i Askim for første gang sydde mamma et tilsvarende teppe til meg. Det er veldig koselig å ta frem hjemmelagde ting, og kanskje setter man mer pris på slike minner da foreldrene er borte. Ekstra moro er det også at broren min har tegnet flere av figurene på teppet.

Hvordan er førjulstida for deg?

– I jobben min på Askim innbyggertorg og bibliotek er utstillinger også en av oppgavene. Når vi får hengt opp de store adventsstjernene i vinduene blir det julestemning. Julebøkene blir hentet opp fra magasinet og satt frem sammen med nyinnkjøpte julebøker. Og se opp for rampenissen som kanskje er på plass i år også og finner på nye sprell!

Minnenes julemelodi

Når juledagene nærmer seg, er mimreknappen på. Barneårene passerer i revy. Mange drømmer slår inn sammen med håp og forventninger. Den gripende julesangen til Anne Grete Preus, "Alt det som skinner," knytter årene sammen. Selv er hun gått bort, men minnene lever. Her er siste vers:

Det skinner av en i en juletom gate / og i minnens land nå med høytid og fryd / av henne som har sin første jul i Norge / at det vi har fått og det vi fikk gi

Det var julaften. Det blåste så skikkelig opp at fugleneket hadde en usikker framtid. Gjesten kom med kakelinna. Julesnøen var allerede forsvunnet. Han kom med mjølkeruta fra Oslo, sa de voksne. Den siste kilometeren gikk han til fots i blåsten. Vi visste at han var underveis. Derfor var vi allerede på trappa da han svingte rundt hjørnet. Bakeren fra storbyen var slett ikke klar over hvor kraftig sønnavinden tok tak på tunet. Den flotte storbremma hatten lettet fra hårmanken og forsvant kast i kast mot fjøset. Far ble redningsmannen. Onkelen til mor fikk hatten tilbake. Med latter og smil gikk vi inn i huset for å feire. I det slektingen smilte til meg, klemte han ekstra godt på en stor pakke han holdt under armen.

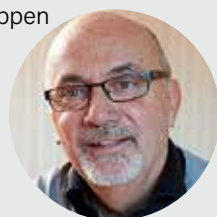
Det var allerede langt på ettermiddagen da vi kom oss inn fra blåsten. Radioen med den ene NRK-kanalen, sendte det årvisse førjulsprogrammet: Presentasjon av kirkeklokker fra hver en krok i Norge. Det skapte en ekstra stemning! I det fjerne hørte jeg også klokken i Hærland kirke. Denne juletradisjonen har heller ikke gått i glemmeboken for NRK. I arkivet er det kirkeklokker fra hele 500 kirker. Også denne julen gledet jeg meg til å høre klokkekimmingen og alt det julaften fører med seg. Mens kimingen fylte luften, gikk tankene til kirketjeneren som holdt i tauene. En tung jobb, og svetten rant. Da kimingen var over, stakk jeg innom bestemor. For meg var spenningen stor: Måtte jeg også i år spise bestemors julekake med sukat? Tenk at den snille damen, som strikket så fine Selbu-votter, kunne putte det bittersøte i baksten.

I 2022 er det mange tanker som melder seg for meg. Mange har dessverre ikke de beste opplevelsene på høytidsdagene. Svik, savn og usikkerhet presser på. For andre er en stol tom. De gruer seg til juledagene. De vise mennene fra «Østerland» var også usikre på om drømmen ville gå i oppfyllelse. De så en stor stjerne på himmelen. Hva ville de finne? I kommunen vår har vi tolv kirker. Der vil klokken kime og igjen minne oss om Stjernen. Snart er du på vei «hjem til jul» og hører klokkeklangen fra din kirke, som er *jul* for deg. Kanskje Stjernen ligger i håpet om å oppleve en god jul, hvor savnet blir mindre, og fred på jord som nå er det største ønsket?

Det er mitt håp at høytidsdagene blir best mulig for oss alle, og at de gode følelsene presser på når kirkene i Indre Østfold kimer julen inn. God jul med refrenget fra Preus sin julesang:

Alt det som skinner / er ledd i en lenke / liv etter liv / ord etter ord med alt det vi er / og alt vi har hatt det skinner som stjerner / en Betlehems natt. ■

Trond Degnes

«Kanskje Stjernen ligger i håpet om å oppleve en god jul?»

Nytt om navn

■ Diakoniarbeider ved kirkekroa i Askim, **Kari Mette Wengen**, vil fra november i år og ut neste år, også jobbe 20% innenfor annen type diakoni i Askim sokn.

■ Diakonistudent **Inger Marie Ask Ellefsen** vil jobbe 80% som diakoniarbeider i Askim sokn fra november i år og ut neste år.

■ **Stamen Dimitrov Stanchev** (59år) begynner som organist i Askim 2. januar 2023. Han kommer fra stilling som organist i Tromsø. Vi ønsker han velkommen til Askim.

■ **Annette Kanehl** startet 1. oktober som sokneprest i kirkene i Eidsberg. Vi ønsker henne varmt velkommen, og gleder oss til å bli kjent med henne.

EIDSBERG

Fylte 45 år med nytt navn

Menighetens barnehage, Eidsberg fyller 45 år under nytt navn; Skogstjerna natur- og menighetsbarnehage. 18. oktober hadde vi en storslått feiring av barnehagens bursdag. Barnehagen startet opp som førskole i 1977 med små barnegrupper i private boliger. Endringene har vært mange opp gjennom årenes løp. Fra å være førskole for sjuåringene, korttidsbarnehage og nå til å være en heldagsbarnehage for ca. 50 barn i alderen 1-5 år. Vi har feiret med festpynta barn og bord, bursdagssanger og samlinger, god mat, kaker, is og gelè. Selveste Ella og Ingamay ville komme og besøke oss til stor stas for barna. Hyggelig at noen av de tidligere ansatte tok turen og besøkte oss. Tusen takk til alle som bidro til en fin bursdagsfeiring. ■

Juletreffest i Kirkestallen

Lørdag 7. januar kl. 16.00 i Kirkestallen (rett ved Trøgstad kirke) inviterer Trøgstad og Båstad menighet sammen med Smaalenene Frikirke små og store til juletreffest. Alle har med seg et fat med kaker eller påsmurt, som leveres inn til felles matbord. Komiteen ordner kaffe/te og drikke til barna. Det blir loddsalg til inntekt for misjonsprosjektet, som menigheten i Trøgstad og Båstad har. Det blir en liten samlingsstund før gang rundt juletreet og sangleiker rundt treet. Kvelden avsluttes med at Hellige tre konger kommer med overraskelser til barna. Det koster kr. 50 pr. voksen og gratis for barna å komme inn. ■

Nyttårsfeiring i Kirkestua

Tur - og kulturutvalget i Trøgstad og Båstad menigheter kan igjen innby til nyttårsfeiring i Kirkestua, Båstad fredag 31. desember kl. 19.00. I løpet av kvelden skal vi se og høre på kongens tale; vi skal hygge oss med god mat og quiz.

Festen er åpen for hele familien, og det serveres kaldtbord. Alle som melder seg på får beskjed om hva de skal ha med av mat. Pris kr. 100,- pr person (barn gratis). Vi deltar på Midnattsgudstjeneste i Båstad kirke kl. 23.00. Etterpå er alle velkommen til kaffe og kaker i Kirkestua. Påmelding til Erik Lo: lo.erik56@gmail.com eller på tlf: 942 88 027 innen 22. desember 2022. ■

Trøgstad KFUK- KFUM våren 2023

Trøgstad KFUK-KFUM er en forening for alle aldre. Vi holder til på Kirkestua i Båstad fredager og begynner kl. 19.00. ■ 27. januar, Gourmet aften, Erik Lo og Rita Østbye.

■ 3. mars er vi i lavvoen på Kolbjørnrud hos Joar Lund Jacobsen, frammøte på Kolbjørnrud sag.

■ 31. mars, årsmøte og quizkveld med Joar Lund Jacobsen og Børre Børresen.

■ 28. april besøk av Asbjørn Brandsrud, tema: Et liv i utlendighet. Spekemat, potetsalat og egggerøre.

■ 26. mai, busstur i Eidsberg, Sverre Bredeg og Randi Finstad Sand ansvarlig.

Velkommen til alle enten du bor i Trøgstad eller ikke. ■

Juleandakt fra biskopen

BARNET I KRYBBEN: Midt i mørkeste natten ble verdens lys, Jesus Kristus, født i en stall i Betlehem. Det var ikke mye julestemning der. Men det skjedde likevel. Gud ble en av oss den natten.

Foto: Bo Mathisen/Den norske kirke

Jakten på julestemningen

– Jeg trenger en pause fra alt som skremmer og skaper uro, skriver biskop i Borg, **Kari Mangrud Alvsvåg**.

Jeg liker så godt å vandre gatelangs i desember. Lysene som er tent i vinduene gir meg det jeg ofte lengter etter på denne tiden av året: Julestemning. Den søtlige og forventningsfulle følelsen av at noe godt er i vente. Iblant siver lukten av pepperkaker ut fra et åpent kjøkkenvindu. Da kan jeg kjenne hvordan barnet i meg kroer seg, og nærmest maler som en katt. Å, kunne jeg bare bli barn igjen!

I år tenker jeg ekstra mye på alle barn som ikke møter julen med en forventning om noe godt. Barn som gruer seg, fordi de vet at deres voksne drikker mer enn ellers i julen. Fest og julestemning er ikke ord som bærer med seg gode følelser, men ubehag og frykt. Og jeg tenker på barn som

«Jeg får styrke av å oppleve at det gode finnes»

lever i hjem der det ikke er nok penger til å lage den julen man ønsker. Vi vet at mange av oss strever ekstra med det nå. Økte utgifter av alle slag gjør at det er vanskeligere enn på mange år å handle inn julemat og julegaver.

I Ukraina og i andre krigsrammede land er muligheten for å feire jul avhengig av aggresjonsnivået i krigen. Vil det bli julefred?

Frykten for krig er med å prege livsfølelsen til mange av oss. De voldsomme rapportene fra katastrofer forårsaket av klimaendringene gjør mange redde for fremtiden. Kraftkrisen og inflasjonen likeså.

Det kan synes absurd å oppsøke julestemning midt i alt dette. Men jeg gjør det likevel. Fordi jeg trenger det. Jeg trenger en pause fra alt som skremmer og som skaper uro. Jeg får styrke av å oppleve at det gode finnes, og er like nært som et lys i et vindu eller duften av nystekte pepperkaker. Når noe godt finner veien til oss og til våre hjerter, styrkes troen på at det onde ikke skal vinne. At mørket aldri skal overvinne lyset. Og slik får vi ny kraft til å tro på morgendagen og kjempe for at den skal bli god.

Midt i mørkeste natten ble verdens lys, Jesus Kristus, født i en stall i Betlehem. Det var ikke mye julestemning der. Det var dyr som skubbet mot hverandre, lukt av møkk og svette, og på alle måter kummerlige forhold å starte et liv i. Men det skjedde likevel. Gud ble en av oss den natten. Vi trenger ikke frykte at Gud har forlatt oss når kriser truer og livet ser umulig ut. Nei, vi kan lytte til julefortellingens budskap om at Gud kommer til oss, midt i det mørke og vanskelige, og blir hos oss. Det er det som er julestemningens uuttømmelige kilde.

Så kan vi mennesker tenne lys og skape julestemning for hverandre. Noen ganger trenger vi å ta imot fra andre fordi vi selv ikke har noe å gi. Andre ganger kan vi gi og dele av vårt, for at en som trenger det skal ha litt mer å lage jul av. Vi bærer hverandres liv i våre hender. La oss se hverandre og dele med hverandre, og være hos hverandre slik Gud er hos oss. Da kan julestemningen få vinger og varme mange skjelvende hjerter. ■

Det kimer n

i kirkene i In

Vi gleder oss til å markere og f
Her er en oversikt over g
og andre arrangem

SPYDEBERG

04.12 kl. 11.00: Heli kirke.
Familiegudstjeneste. Solbakken
barnehage deltar.
11.12 kl. 18.00: Fjøs-gudstjeneste i
oksefjøset ved prestegården.
17.12: Julekonsert med Korisma i
Spydeberg kirke.
18.12: Vi synger jula inn med
korene fra Ungdomssenteret.
Arrangementet er på Fjellheim.
Julaften kl. 14.00:
Familiegudstjeneste i Spydeberg
kirke
Julaften kl. 16.00:
Familiegudstjeneste i Hovin kirke
Julaften kl. 16.00:
Familiegudstjeneste i Spydeberg
kirke
1. juledag kl. 11.00:
Høytidsgudstjeneste i Spydeberg
kirke
2. juledag kl. 11.00:
Sang-gudstjeneste med Korisma i
Heli kirke

ASKIM

25.11 kl. 21.30: Konsert «Julenatt»
med Wenche Myhre, Jørn Hoel og
Emil Solli-Tangen i Askim kirke.
Billetter på ticketmaster.no
27.11 kl. 11.00: 1. søn. i advent,
gudstjeneste og søndagsskole i
Askim kirke ved Oscar Lied.
27.11 kl. 17.00: «Julespill - en
vandring gjennom tider» - starter
ved Askim kirke og avsluttes i
Askim Folkepark.
01.12 kl. 19.00: Salmekveld i
Askim prestegård med Eyvind
Skeie, Torild Sandøe Møller og

Vidar Hansen.

04.12 kl. 11.00: 2. søn. i advent,
gudstjeneste og søndagsskole i
Askim kirke kl. 11.00 ved Preben
Hodt.

04.12 kl. 18.00: Den tradisjonelle
julekonserten i Askim kirke med
Askim Janitsjar, Askim blandakor,
Aquarius, Damekoret Knirk,
Hurrahølet mannskor og allsang.
Juletanker ved Preben Hodt.

09.12 kl. 19.00: Julekonsert
i Askim kirke med Elisabeth
Ødegård Widmer, Svein Skulstad
og Ketil Henriksen i regi av
Maritastiftelsen. Billetter ved
inngang.

11.12 kl. 11.00: 3. søn. i advent,
gudstjeneste og søndagsskole
i Askim kirke ved Magne
Torbjørnsen.

11.12 kl. 19.00: G2-gudstjeneste i
Mysen kirke.

18.12 kl. 11.00: 4. søn. i advent,
gudstjeneste og søndagsskole
i Askim kirke ved Magne
Torbjørnsen.

20.12 kl. 18.00 Julekonsert
med musikklinja ved Askim
videregående skole i Askim kirke.

24.12 Julaften:

Kl. 11.00 Gudstjeneste på
Løkentunet ved Magne
Torbjørnsen

Kl. 13.00 Gudstjeneste i Askim
kirke ved Magne Torbjørnsen

Kl. 14.30 Gudstjeneste i Askim
kirke ved Preben Hodt

Kl. 16.00 Gudstjeneste i Askim
kirke ved Preben Hodt

25.12 kl. 11.00: 1. juledag,
høytidsgudstjeneste og

søndagsskole ved Oscar Lied

01.01 kl. 18.00: Gudstjeneste ved
Magne Torbjørnsen

08.01 kl. 16.00: Juletefest på
Grøtvedt

TRØGSTAD OG BÅSTAD

22.11 kl. 17-18.30: Øvelse
prosjektkor, Båstad kirke

26.11 kl. 10-14.00: Adventssalg
(Høstssalget) på Kirkestallen

27.11 kl. 12.30: Gudstjeneste,
Havnås grendehus

29.11 kl. 17-18.30: Øvelse julekor,
Båstad kirke
01.12 kl. 17-19.00: Åpen kirke,
Båstad kirke

04.12 kl. 18.00:
Kveldsgudstjeneste/lysmesse,
Båstad kirke

05.12 kl. 17-19.00: Åpen kirke,
Trøgstad kirke

06.12 kl. 17-18.30: Øvelse julekor,
Båstad kirke

08.12 kl. 17-19.00: Åpen kirke,
Båstad kirke

10.12 Jul i bygda på Museet,
menigheten deltar med stand.

11.12 kl. 11.00: Gudstjeneste,
Trøgstad kirke

12.12 kl. 17-19.00: Åpen kirke,
Trøgstad kirke

13.12 kl. 17-18.30: Øvelse julekor,
Båstad kirke

15.12 kl. 17-19.00 Åpen kirke,
Båstad kirke

18.12 kl. 17.00: Vi synger jula inn,
Båstad kirke

19.12 kl. 19.00: Julevandring for
hele menigheten. Oppmøte v/
adventsstaken, Trøgstad kirke

21.12 kl 18.00: Vi synger jula inn,

Å til julefest

ndre Østfold

reire advent, jul og nyttår igjen.
gudstjenester, konserter
enter. Velkommen!

Trøgstad kirke

24.12 Trøgstadheimen, mer info kommer.

24.12 kl. 15.00:

Julaftengudstjeneste, Båstad kirke

24.12 kl. 16.15:

Julaftengudstjeneste, Trøgstad kirke

25.12 kl. 12.00:

Høytidsgudstjeneste, Trøgstad kirke

31.12 kl. 23.00:

Midnattsgudstjeneste, Båstad kirke

HOBØL OG TOMTER

04.12. kl. 11.00: Tomter kirke, Adventsgudstjeneste.

04.12 kl. 17.00: Vi synger jula inn i Tomter kirke. Hobøl barnegospel, Hobøl Soul Children og Tonefall deltar. Gratis inngang.

11.12 kl. 11.00: Tomter kirke, Adventsgudstjeneste.

11.12 kl. 18.00: Adventsmøte med Asbjørn Kvalbein på Nummestad bedehus. Tema: Fredsfyrsten.

15.12 kl. 19.00: En forsmak på jul i ord og toner. Musikk ved Christer Berntzen m.fl. og ord ved Svein Filtvedt Elgvin i Tomter kirke. Gratis inngang.

18.12 kl. 11.00: Tomter menighetssenter, Gudstjeneste for store og små.

24.12 Julaften:

Gudstjenester i begge kirker kl. 14.30 og 16.00

25.12 kl. 11.00: Gudstjeneste i Tomter kirke.

26.12 kl. 11.00: Gudstjeneste på Arena Knapstad

29.12 kl. 17.00: Juletreffest på Arena Knapstad.

01.01 kl. 11.00: Gudstjeneste og kirkekaffe på Hobøl bo- og behandlingssenter.

06.01 kl. 19.00: NMS inviterer til «Hellig-tre-kongers-fest» på Tomter menighetssenter. Unni Holm Olsen og «God tone» deltar.

EIDSBERG

27.11 kl. 11.00: 1. søndag i advent, Gudstjeneste i Mysen kirke med Mysen barnegospel.

27.11 kl. 20.00: Vår jul i Hærland kirke

04.12: kl. 11.00: 2. søndag i advent, Gudstjeneste i Trømborg kirke.

07.12 kl 17.30: Stille Natt, Eidsberg kirke

10.12 kl. 17.00: Cesar Franck 200 år! - Eidsberg kirke. Gratis inngang.

10.12 kl. 16.00: Julekonsert Eidsberg Brassband i Mysen kirke

11.12 kl 11.00: 3. søndag i advent, Gudstjeneste i Hærland kirke.

11.12 kl 19.00: 3. søndag i advent, G2 i Mysen kirke.

12.12 kl 18.00 og kl 20.00: Snow on my piano. Lewi Bergrud, Maria Solheim, IØGC, Hagakoret og Leif Ingvald Skaug i Eidsberg kirke. Gratis inngang. Skaff deg din billett på www.ticketco.no

14.12: Kulturskolen i Hærland kirke

14.12 kl. 19.30: Maria Mohn – Eidsberg kirke

15.12: Mysen damekor og Mysen mannskor i Mysen kirke

17.12: kl 16.00 Hærland sangforening

og Hærland skole- og ungdomskorps, Hærland kirke

18.12 kl. 11.00: 4. søndag i advent, Gudstjeneste i Eidsberg kirke.

18.12 kl. 15.00: Trømborg Skolekorps, Trømborg kirke

22.12 kl. 18.00: Trine Rein, Eidsberg kirke

22.12 kl. 20.30: Trygve Skaug, Hærland kirke

23.12 kl. 21.00: Eidsberg Bygdekor

24.12 Julaften:

Kl 14.00 i Mysen kirke

Kl 14.00 i Hærland kirke

Kl 15.30 i Mysen kirke

Kl 15.30 i Eidsberg kirke

Kl 15.30 i Trømborg kirke

25.12 kl. 11.00:

Juledagsgudstjeneste i Eidsberg kirke

26. 12 kl. 11.00: Stefanusdagen i Mysen kirke

01.12 kl. 17.00: Nyttårsdag, gudstjeneste Mysen kirke.

PS! Du finner oppdaterte kalendere på menighetenes nettsider:

www.kirken.no/eidsberg

www.kirken.no/spydeberg

www.kirken.no/trøgstad

www.kirken.no/hobol

www.kirken.no/askim

www.kirken.no/indreostfold

Hvorfor bidrar du frivillig i kirka?

Navn: Ane Frogner Risan
Alder: 26
Bosted: Hobøl

Jeg startet som frivillig i kirken etter konfirmasjonen som leder på konfirmantleir. Jeg hadde da noen års erfaring med leir fra frivillig arbeid i Acta - barn og unge i Normisjon. I voksen alder ble jeg spurt om å stille til valg for menighetsrådet i Hobøl og Tomter og det takket jeg ja til.

Alle de jeg har møtt gjennom frivillig arbeid er ulike, men jeg opplever at alle er positive! Noen er gode på håndarbeid, andre baker og noen igjen er tekniske genier. Også er det noen som meg, som kanskje er aller best på å sitte å mene noe om mye. Det eneste vi har til felles er at vi er ja-mennesker!

Det er mange grunner for å engasjere seg som frivillig! Det er sosialt, lærerikt, gøy og utfordrende. Det aller beste er at man får mulighet til å være med på ting man kanskje ikke ville ellers. Også er det mye kaffe og kaker å få. Og husk, bare fordi du ikke blir spurt direkte betyr ikke det at det ikke er bruk for deg. For eksempel er det lov å melde seg frivillig, til både baking, nattevakt og menighetsråd.

For meg har det aller beste vært å bli kjent med så mange nye og interessante mennesker. I tillegg opplever jeg at jobben jeg gjør som frivillig er viktig, og at den har en betydning for andre enn meg selv. Det er fint å tenke på at man får være del av noe større.

En av de aller største utfordringene er at vi er litt få. Vi vil gjerne ha med oss mange flere, for å få gjort enda mer av det vi ønsker. Også er det viktig å huske på at selv om man er frivillig så gjør man en kjempeviktig jobb, og det er viktig at det blir satt pris på. Derfor er det ekstra fint at vi feirer Frivillighetens år i år! ■

«Det aller beste er at man får mulighet til å være med på ting man kanskje ikke ville ellers. Og så er det mye kaffe og kake å få.»

Var på Amigosleir

Førti fjerdeklassinger fra Indre Østfold, Rakkestad og Marker var samlet på Sjøglimt leirsted for å være med på årets Amigosleir i oktober. Vi lekte, fikk nye venner og lærte om hva det vil si å være en ekte *amigo*, en venn. Takk for lånet av alle de fine barna! ■

Takk for flotte bilder

Askim menighet vil takke Benedicte Hvidsten og Noiva Photography for godt samarbeid i våres. Dere er flinke, fleksible og hyggelige. Vi er takknemlige for mange fine bilder som spiller barne- og ungdomsarbeidet vårt. Bildet over er et av de flotte bildene. ■

TRØGSTAD

Bli med i julekor

Trøgstad og Båstad menighet prøver noe nytt i år. Vi inviterer små og store i alle aldre til JULEKOR som skal gå over fire øvelser med fremføring på «Vi synger jula inn» i Båstad kirke 18.12. For å være med i julekoret, trengs det ingen forkunnskaper, du må bare ha lyst til å synges julesanger sammen med andre. Her kan tre generasjoner komme sammen og synges! Vi håper mange har lyst til å være med på julekoret! Vi skal øve i Båstad kirke følgende datoer: 22.11, 29.11, 6.12 og 13.12 kl. 17-18.30. Påmelding på mail til Hjalmar Zuk (bildet) hjalmar.zuk@iokf eller sms til 91758719. ■

Å gjøre andre glad

Ønsker du bidra til gode opplevelser for noen som trenger det? Eller er det kanskje akkurat du som trenger litt ekstra støtte eller noen å feire med, denne jula? Her kan du lese om de ulike tilbudene.

Tekst: Anne Kjersti Torp Halvorsen

SMINKEHODE: En jente, seks år, har ønsket seg sminkehode, står det på et julegaveønske på et ønsketre fra tidligere år.

Ønsketre

Både i Askim, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad settes det opp Ønsketre, eller Juletre med mening som det også kalles. De som ønsker å være med å gi, kan plukke et ønskekort fra treet, kjøpe gaven og levere den til Frivilligsentralen som sørger for at gaven kommer frem til den som har ønsket seg den.

Det er Frivilligsentralene som i samarbeid med lokale aktører, tar imot ønsker fra barn i familier med dårlig økonomi.

Lill Pedersen i Askim forteller at ønskene gjerne kommer inn via barnevernet, Home Start, ungdomskontakter, nav, Frelsesarmeen og skoler. Det er disse som kjenner familiene.

Ønskene henges opp på juletrærne som i byrommet i Askim, ved Tebosenteret i Spydeberg og på innbyggertorget i Trøgstad.

I Hobøl vil de forsøke å sette opp Ønsketre både på Knapstad, Tomter og Ringvoll i år, forteller Toril Vik. De trenger mange ønsker. I fjor forsvant alle ønskene i løpet av 10 minutter.

Julaftenselskap

På selve julaften er det også muligheter for å gi og motta, gode opplevelser. De som trenger noen å feire julaften sammen med og de som ønsker å bidra som frivillig, kan melde seg på julaftenselskap.

I Askim samarbeider Frivilligsentralen, Askim menighet og lokale sponsorer om å arrangere julaftenselskap i lokalene til Kirkekroa i Dr. Randersgt 10. Påmelding kan sendes til post@askim.frivilligsentral.no eller tlf 48867452, innen 14. desember.

Hobøl og Spydeberg Frivilligsentraler og lokale kretter, er sammen om å arrangere juleselskap på Spydeberg Frivilligsentral. Påmelding innen 15. desember til

Spydeberg Frivilligsentral tlf: 48 86 18 01, post@spydeberg.frivilligsentral.no eller Hobøl Frivilligsentral tlf: 90 88 50 13, post@hobol.frivilligsentral.no.

Arrangementene er gratis og det meldes om julemiddag, juleprogram, julekos og julegaver.

Julaftenselskap blir det i Mysen også. Kl. 17.00 på julaften åpnes dørene til Kirkens Bymisjons lokaler i Kløverveien 11. Der blir det julemiddag, underholdning og nissebesøk.

Til det arrangementet trengs det flere frivillige hender samt julegaver til de som kommer.

Påmelding både for gjester og de som ønsker å bidra, til Tove på tlf. 95939546, innen 16. desember.

Juleaksjonen

I Eidsberg er det Kirkens Bymisjon som organiserer arbeidet med å bidra til en bedre julefeiring for de som trenger det.

«Juleaksjonen» er et samarbeid mellom en rekke lokale aktører. Cathrine Myhre i Kirkens bymisjon forteller at det er NAV og barnevernet som hjelper dem å komme i kontakt med familier som kan trenge hjelp fra Juleaksjonen. Det kjøpes inn matesker og samles inn gaver til de under 18 år, i de familiene det gjelder.

Hun oppfordrer de som vil støtte aksjonen til å gi penger eller kjøpe gaver. – Vi har en del gaver på lager i aldersgruppen 0-11, men mangler til ungdom opp til 18 år sier hun og tipser om at gavekort er populært.

De har satt seg som mål å hjelpe 150 familier i år, noe som er en økning fra ca. 120 tidligere.

Kontaktperson for Juleaksjonen er Cathrine Myhre, tlf. 45139134. ■

Dunker til glass

På alle kirkegårdene i Indre Østfold vil det nå bli plassert ut store svarte dunker til å levere glass og metall i. De vil bli merket, så det er lett å forstå hva som skal hvor. Takk for at du hjelper til med dette. ■

**MNTF Tannlege
Brit Kari Gjermshus**

Godkjent for implantatkroner/-broer og implantatproteser med tryggestønad.
Åpent man til fre kl. 8.00-16.00

Velkommen til trygge omgivelser!

Tlf.: 69 82 62 60/941 99 346
Smestadgården,
Trøgstad Torg 3, 1860 Trøgstad

**INDRE ØSTFOLD
ELEKTRO AS**

tele • data • alarm • elektro-installasjoner • internkontroll

tlf.: 69 84 55 00 • post@ioe.no • www.ioe.no

DIN LOKALE MURER – DYBDAHL AS I TRØGSTAD

Vi er totalentreprenør innen muring. Med lang erfaring og viktig kompetanse leverer vi tjenester av høy kvalitet – med varighet og sikkerhet i fokus.

TRENGER DU HJELP MED MUR, FLIS OG BETONG,
BISTÅR VI DEG GJERNE.

Tlf: 41315922. Epost: lager@dybdahl.no Nettside: dybdahl.no

**Din lokale rørlegger!
Vi kan fliser og bad.**

Moreneveien 1, 1859 Slitu
Tlf: 69 84 60 10 - www.amror.no

Askim & Mysen
RØR AS

LUFTIG: I februar kombineres tro, hopp og kjærlighet i Hobøl og Tomter menigheter.

HOBØL OG TOMTER

Tro, hopp og kjærlighet

Søndag 12. februar flytter Hobøl og Tomter menighet gudstjenesten ut i skibakken i Tomter. Det blir gudstjeneste med temaet: Tro, hopp og kjærlighet. Opplegget er i støpeskjeen og er et samarbeidsprosjekt mellom menighetene i Hobøl, Ski og Ås, samt idrettslagene. Det blir muligheter for å sette utfor i hoppbakkene, og kanskje også presten må hive seg utfor denne dagen? Vi ser frem til en annerledes friluftsgudstjeneste. Følg med på nettsidene våre kirken.no/hobol for mer informasjon. ■

Din annonse her? Kontakt annonseansvarlig Terje Stenholt, terje.stenholt@iokf.no, Tlf.: 481 17 961

**Eidsberg
Sparebank**
Siden 1848

*Lokalbanken for HELE Indre Østfold!
+ Skiptvet*

En lokalbank i eika.

Konsert med Eidsberg bygdekor

Eidsberg Bygdekor inviterer til julekonsert "Kvelden før kvelden" i Eidsberg kirke 23. des kl. 21.00. Koret har med seg Syver Minge på orgel og flygel, Petter Dillevig på trompet og Christopher Pedersen som solist. Eidsberg Bygdekor blir ledet av dirigent Birgit Aune. Billetter kan kjøpes hos Norli i Mysen, av kormedlemmene eller ved inngang til konserten. ■

Innbyr til førjulskveld

Sangkoret Ambolten og dirigent Toril Skaug Gaasland inviterer til stemningsfull førjulskveld i Kirkestallen ved Trøgstad kirke fredag 2. desember kl 18.00. De har med seg Andrea Kvakstad og Martine Elise Eklund, som er elever fra Indre Østfold Kulturskole. På programmet ellers er det både bevertning, sang, allsang og utlodning. Gratis inngang. ■

Trenger du rørlegger?

Vi utfører alle typer rørleggerarbeid på sanitæranlegg, enten det er installering av nytt eller rehabilitering av eksisterende anlegg. Du kan også kontakte oss vedrørende varmepumpeanlegg. Rørleggerarbeid inkluderer også servicejobber på for eksempel klosett, varmtvannsberedere, kraner etc.

Kom gjerne innom vår butikk for å få inspirasjon dersom du har planer om å pusse opp badet ditt, eller for en prat og veiledning. I tillegg til varene i butikken har vi lager med et godt utvalg av rørleggerdeler. Vi har utstyr utstilt i butikken, og kan komme med løsningsforslag dersom du ønsker det.

Ta kontakt for uforpliktende tilbud!

**Rørlegger'n
Mysen AS
1850 Mysen**

www.vb.no Tlf. 69 84 69 00 Vakttilf. 90 53 58 85

Vi leverer mat til alle anledninger!

Sloraveien 60, 1878 Hærland
E-post: gina.brathen@nortura.no
Internett: www.haerlandcatering.no

Telefon: 992 92 568
480 28 060

Kimes julequiz

Test din eller naboens kunnskap i Kimes julequiz, laget av redaktør og quizmaster Helge Mathisen.

Indre Østfold

1. Hva heter Indre Østfolds nye kommunedirektør?
2. En flott lokalmatbutikk i Spydeberg skal dessverre legges ned. Hva heter den?
3. Hva heter bygda der artisten Trygve Skaug er vokst opp?
4. I Askim finner vi en gammel nikkelgruve. Hvor ligger den?
5. Mysen damekor markerte nylig jubileum. Hvor mange år er koret?

Jul i kirken

1. Når i julehøytiden feires det midnattsmesse i Peterskirken i Roma?
2. Hva slags kristen dekorasjon/tradisjon regnes om den eldste?
3. Hva er myrra?
4. Hvem var landshøvding i Syria da Jesus ble født?
5. Lilla er adventfargen, men hva regnes som kirkens festfarge?

Lett blanding

1. Hva er Dragon Ball?
2. Hvor kan du returnere brukte batterier?

3. Hvem fremfører årets utgave av Blime-dansen/sangen?
4. Hva kalles vann i gassform?
5. Kan du et annet navn på lundefuglen?

Kultur og underholdning

1. Skuespiller Sean Penn (bildet) hadde en spesiell gave til Ukrainas president nylig. Hva?
2. Hvilket norsk band annonserte i november sitt comeback?
3. Hvem i den norske kongefamilien deltok i årets utgave av «Maskorama»?
4. Komikeren Kathy Griffin ble kastet ut av det sosiale mediet Twitter. Hvorfor?
5. Hvor gammel ble skuespiller Toralv Maurstad, som nylig døde?

1. Første utenlandske klubb?
2. Hva er spesielt med treneren til alpinisten Henrik Kristoffersen?
3. Nordmannen Per Mathias Høgmo har blitt en helt i deler av Gøteborg. Hvorfor?
4. Hvilken norsk hopper satser på comeback i bakken denne sesongen?
5. Hva heter askimingen som er generalsekretær i Norges fotballforbund?

Litteratur

1. Hvem har skrevet klassikeren «En julefortelling»?
2. Samme forfatter har skrevet boken «To byer». Hvilke byer er det snakk om?
3. Hvilken forfatter har skrevet bok sammen med Herman Flesvig (bildet)?
4. Matias Faldbakken er en aktuell forfatter. Men hva heter hans far?
5. Hvem fikk årets nobelpris i litteratur?

Sport

1. Erling Braut Haaland spiller i Manchester City, men hva var hans

Svar:

Indre Østfold

1. Trude Andresen
2. Bælgodt
3. Båstadv, i Trøgstad
4. I Romsåsen
5. 100 år

Jul i kirken

1. Ved midnatt på julaften
2. Julekrybben
3. Myrra lages av harpikks etter sevjen til balsamtrær, og ble tidligere brukt som medisn.
4. Kvirinius
5. Hvit

Lett blanding

1. En japansk tegneserie i såkalt manga-stil
2. I butikken
3. Selma Ibrahim Karlsen
4. Damp eller vannndamp
5. Sjøpapegøye

Kultur og underholdning

1. En Oscar-statutt
2. Kaizers Orkesttra
3. Maud Angelica Behn
4. Hun fleipet med Twitters nye eier, Elon Musk
5. 95

Litteratur

1. Charles Dickens
2. London og Paris
3. Erlend Loe
4. Knut Faldbakken
5. Annie Ernaux

Sport

1. Red Bull Salzburg
2. Det er faren hans
3. Han trente Hacken til seriegull i den svenske toppserien i fotball.
4. Maren Lundby
5. Karl-Petter Løken

Spydeberg Regnskapslag

Stegenveien 1, 1820 Spydeberg
Autorisert regnskapsførerselskap

Rasjonelle elektroniske løsninger for hele næringslivet

- når man forventer litt ekstra...

Tlf 69 83 55 60

www.spydregn.no

Trøgstad catering

KONTAKTPERSON: VIGDIS EKEBERG
E-POST: VIGDISEKEBERG@HOTMAIL.COM
TELEFON: 911 69 820

Axel Wiig

BLOMSTERFORRETNING OG HANDELSGARTNERI

Torggata 7 og Vandugveien 7, 1850 Mysen
E-post: axel_wiig@hotmail.com
Telefon: 920 62 421

 JOHANSEN
MONUMENTHUGGERI AS

Norskprodusert kortreist gravsten - hugget etter deres ønske

Besøk vår hjemmeside
WWW.JOHANSENMONUMENT.NO

Butikk / Utstilling:
Skjebergveien 206
1743 Klavestadhaugen
post2@johansenmonument.no

Ring oss - vi sender katalog!
Tlf: 69 16 36 33

*Velkommen til butikken
med stort og godt utvalg
av blomster og gaver!
Vi binder buketter, lager
dekorasjoner og sammenplant-
ninger til både fest og glede og
sorg og savn.
Titt innom for en hyggelig
handel!*

ma.-fr. 09.00-18.00

lø. 09.00-15.00

tlf. 69 83 83 63

 Essen blomster
Wilh. von Essen

Livets gang

1. september til 31. oktober

DØPTE

ASKIM KIRKE

Sofie Simensen Devik
Sofie Juel Lyngen
Birk Skogli
Julie Frisk-Karlsen, Vålerenga kirke
William Johannesen Hafstad
Oliver Johansen Haugen, Ski middelalderkirke
Ronja Marie Gonschorek Helgheim
Frøya Tingvik-Myhre
Hedda Sophie Haugland Andersen, Mysen kirke
Filip Hansen
Sara Swan Løvdal
Karsten Andreas Nielsen
Kristian Elias Svenskerud, Rødenes kirke
Agnes Louise Sørtorp Langseth
Signe Othilie Sørtorp Langseth
Oline Krog Lillestrand

TRØGSTAD KIRKE

Alma Vaaler Jørgensen
Carl Christian Berg Kleppe
Magnus Kallak Skamo

BÅSTAD KIRKE

Magnus Dretvik Solbakken
Mina Dretvik Solbakken
Marius Leander Viken

EIDSBERG KIRKE

Balder Bergheim Bratland
Mia Navestad Skadsheim
Vetle Navestad Skadsheim
Tuva Veum Sørensen
Elias Bredeg Svendsen
Hennie Beate Pettersen, Sofiemyr kirke

MYSEN KIRKE

Abel André Løvstad Jonassen

Hedda Sophie Haugland Andersen

HÆRLAND KIRKE

Milea Catarina Strand
Oliver Ekre

SPYDEBERG KIRKE

Andrea Tunby Larsen
Lukas Greaker
Teodor Frostrud Tunby

HOVIN KIRKE

Linnea Margrethe Waadeland Solberg
Christian Aslaksen Westerby
Samuel Liverød
Tilje Gareid-Martinsen
Johannes Egeland Smith

HELI KIRKE

Iben Jansen Hammerø
Mathea Mustorp

TOMTER KIRKE

Iben Alvilde Bustnes
Brage Holth Unhjem, Ski middelalderkirke
Theodor Ødegard, Ski middelalderkirke

HOBØL KIRKE

Brage Devik Halset

VIGDE

03.09.2022 / Eidsberg kirke
Malin René Fjelland og
Daniel Helander Østereng

10.09.2022 / Trømborg kirke
Linda Strand og Magnus
Andre Fallet

10.09.2022 / Trøgstad kirke
Linnea Vollstad Sletner og
Harald Røvig Sletner

10.09.2022 / Tomter kirke
Maria Christine Sire og
Dominique Aasterud

17.09.2022 / Askim kirke
Tone Antonsen og Bjørn Stene
Johansen

24.09.2022 / Tomter kirke
Celin Ekeli og Torje Øvergaard

24.09.2022 / Askim kirke
Inger Lise Larsen og Per Erik
Reidar Lie

24.09.2022 / Trøgstad kirke
Chatrine og Anders Krogstad

01.10.2022 / Båstad kirke
Anne Lina Fimland og Rolf
Kåre Valderhaug

15.10.2022 / Trøgstad kirke
Anita Prathumsuk og Arne
Harald Holmberg

16.10.2022 / Båstad kirke
Renate Martinsen og Ronny
Halvdan Viken

DØDE

ASKIM

Lis Olsen 23.09.1944-
01.09.2022
Johnny Harald Bergendahl
31.01.1969-04.09.2022
Wenche Nerheim 24.02.1957-
05.09.2022
Bente Gjerstad 08.02.1965-
06.09.2022
Lena Anette Berget
Halvorsen 21.01.1956-
11.09.2022
Tormod Aleksander Rom
16.12.1941-13.09.2022

Per Oskar Oudmaier
30.08.1945-17.09.2022
Åse-Marit Nygård 16.01.1934-
17.09.2022
Walter Strøm 07.07.1936-
18.09.2022
Øivind Theodor Stokka
29.02.1932-23.09.2022
Kjerstin Sørli Ødegaard
12.10.1944-24.09.2022
Odd Eivind Woldmo
30.05.1941-24.09.2022
Reidar Huse 02.12.1929-
25.09.2022
Oluf Petter Pettersen
18.08.1937-25.09.2022
Randi Mariussen 04.08.1932-
26.09.2022
Solfrid Ziegler 27.06.1929-
26.09.2022
Knut Magne Jøssund
11.03.1936-27.09.2022
Harry Stensrud 04.11.1934-
28.09.2022
Kim Andre Holm 23.12.1987-
01.10.2022
Wenche Laila Andersen
08.05.1955-03.10.2022
Terje Larsen 07.06.1942-
09.10.2022
Gerd Viktoria Idland
25.04.1928-10.10.2022
Kai Holm 01.08.1956-
13.10.2022
Odd Thorleif Hansen
02.06.1951-13.10.2022
Alf Hovde 13.10.1929-
14.10.2022
Oddny Rennemo 04.10.1934-
17.10.2022
Björg Solveig Jønmyr
27.07.1933-20.10.2022
Arne Markar Gundersen
24.03.1944-24.10.2022
Einar Hektoen 25.04.1941-
29.10.2022
Grete Vammeli 10.04.1945-
30.10.2022

SPYDEBERG

Knut Ladim 05.10.1943-02.09.2022
Tore Heggelund 19.12.1952-02.09.2022
Liv Sofie Hegerstrøm 22.05.1936-22.09.2022
Roar Hansen 09.12.1941-24.09.2022
Terje Andersen 29.11.1952-08.10.2022
Signe Dalland 15.07.1930-20.10.2022.

HOVIN

Torill Alvim 07.09.1954-08.09.2022

HELI

Martha Werner 05.06.1930-22.10.2022

TOMTER

Gerd Johanna Skofteby 22.04.1939-15.09.2022.
Henry William Gundersen 30.10.1927-15.10.2022.
Laila Synnøve Nilsen 18.07.1941-17.10.2022
Else Margrethe Svæ 24.04.1938-22.10.2022

TRØGSTAD

Kari Nilsen 13.06.1852-17.09.2022
Finn Skamo 02.04.1952-19.09.2022
Harald Oddvar Hogstad 14.03.1938-12.10.2022.
Ian Russell Powell 08.10.1960-11.10.2022
Alf Henning Myhrer 27.03.1956-23.10.2022.

BÅSTAD

Jan Skughei 08.11.1945-05.09.2022.
Hans Ludvik Olsen 29.09.1945-26.10.2022.

EIDSBERG

Marit Aslaug Aas 24.10.1929-11.09.2022.
Inger Marie Solløs Svendsen 18.05.1930-18.09.2022.
Terje Olav Fagerheim 28.01.1946-02.10.2022
John Willy Levorstad 25.08.1929-27.10.2022

MYSEN

Bodil Lie 10.12.1931-15.09.2022.
Inger-Lise Støen 24.09.1946-22.10.2022

SKULLERUDS
begravelsesbyrå

JØLSTAD

Ditt lokale byrå

Bjørkelangen / Løken / Trøgstad / Mysen

63 85 00 95 (24t)

skulleruds.no

Ditt lokale gravferdsbyrå

GARDER BEGRAVELSESBYRÅ
SPYDEBERG OG HOBØL

Avdelingsleder: Gro Siewartz Gihlemoen
Stasjonsgata 42
garder.bgr.no

69 83 89 00 – hele døgnet

Martin

Heidi

Roy

Inger-Lise

Toril

Hanne

Plutselig er stolen tom...

Vi som er igjen lærer oss å leve med minnene, men først kan det være godt å ta farvel.

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ

Telefon 69354020 • Alltid tilgjengelig • Østfold • fonus.no

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ

Din annonse her?

Kontakt annonseansvarlig i Kime, Terje Stenholt, terje.stenholt@iokf.no, Tlf.: 481 17 961

Finn oss på Facebook: Den norske kirke i Indre Østfold - Den norske kirke i Eidsberg - Askim menighet - Spydeberg menighet - Trøgstad og Båstad menighet - Hobøl og Tomter menigheter

 Mysen
Kornsilo og Mølle
Alltid der for deg

Vi utfører grøntanlegg for offentlige og private kunder med 35 års erfaring.

www.vidarostre.net

Knut Aarum a/s

RØRLEGGERFIRMA

Hølandsveien 18 - 1860 Trøgstad
post@knutaarum.no
Tlf.: 69 82 65 62

SG Stenseth Grimrud
arkitekter AS
& CO www.sgco.no

Vi hjelper deg med gravstein

Vi tilbyr nye gravsteiner og arbeid på eksisterende gravsteiner.
Kom og se vår utstilling i Askim eller ring og få tilsendt vår katalog.

ASKIM STENINDUSTRI

Askim Stenindustri AS
Buersvingen 1-5
1814 Askim
Tlf: 69 88 19 52

post@askim-stenindustri.no
www.askim-stenindustri.no

Fugler

symboliserer Den Hellige Ånd, og tanken om det gode.

Halmfigurer

symboliserer halmen i krybben. Halm ble sett på som hellig, og figurer av halm skulle gi fred i huset.

Juletrepyntens symbolikk

Skikken med pyntet juletre kom til Norge på 1800-tallet. Tradisjonelt sett skal det være et eviggrønt tre som symboliserer det evige liv. Men også det vi henger på treet har betydning.

Tekst og akvarell: Irene Brustad

Lysene symboliserer Jesus, som kan kalles «Verdens Lys».

Kulene symboliserer jorden og Guds kjærlighet til den.

Lenkene symboliserer brorskap. De skal minne oss på å vise solidaritet og samhold. Ingen lenker er sterkere enn det svakeste leddet.

Kurver har ofte form som hjertes og symboliserer Guds kjærlighet til menneskene. Kurvene kan inneholde noe godt, akkurat som krybben en gang gjorde.

Stjernen symboliserer stjernen som stod over Betlehem. Antall spisser på stjernen kan ha ulik betydning. En stjerne med fire spisser minner om formen på et kors. En stjerne med fem spisser minner oss om Jesu fem sår på korset. En stjerne med seks spisser kan symbolisere Davidstjernen, som finnes i Israels flagg.

Hvor er dette?

Kjenner du igjen denne gjenstanden? Hvis du vet hvilken kirke den er fra, kan du sende oss svaret på e-post samt adressen din og vinne Flax-lodd!

I spalten «Hvor er dette?» har vi fotografert en detalj fra en av våre mange kirker i Indre Østfold. Det kan være en detalj på selve kirken, men også noe fra nærområdet rundt selve kirken. Vet du svaret kan du sende det inn på en epost til kime@iokf.no. Vi trekker ut tre vinnere som vil bli premiært blant de riktige svarene.

Denne prekestolen finner vi i en kirke langt nord i kommunen. Kirken ble innviet i 1860, og er en laftet korskirke med utvendig hvitmalt, stående panel. Den ble i sin tid oppført av byggmester H. Møller fra Moss etter tegninger av arkitekt Chr. H. Grosch. Den er godt bevart både utvendig og innvendig. I dag har kirken den originale fargesettingen innvendig med gråfiolette vegger, og med detaljer og inventar i malte eikeimitasjoner. Selv om det meste av inventaret i kirken er fra perioden kirken ble bygget har den også enkelte detaljer som stammer fra middelalderen: En døpefont i kleberstein og et smijernsbeslag på hoveddøren.

Lykke til!

Riktig svar i forrige nummer: Detaljen som var fotografert i forrige utgave av Kime var fra Hovin kirke. Det visste **Einar Dalby**, **Kirsten Larsen** og **Tove Omvik Aune**, som alle vil få en oppmerksomhet i posten. Gratulerer!

Visste du at? På 1600- og 1700- tallet foregikk dåpen i ulike varianter av avlukker, som kunne være lave rekkverk – «Et lidet Tralleverch» eller «Sprinkelwerch omkring Fundten». Disse kunne være med eller uten en baldakin. De kunne også være utformet som egne små hus; «Funtehuus med Træverch omkring». Dåpshusene var plassert på nordsiden i skipet, som var kvinnesiden, og gjerne helt i vest «da Daaben er, som der staar i Psalmen, Naadens første Port», som biskop Brun skrev i 1812.

GANGNES BIL OG DELER AS

Service • EU-kontroll • Reparasjon av person- og varebiler

Spesialist på Mercedes

Tlf. 69 82 61 60

Mørkfossvn. 157, 1860 Trøgstad

ole@gangnes1860.no

Mekonomen

Vi gjør BilLivet enklere